

POLÍTICA

== SETMANARI CATALANISTA REPUBLICA ==

Número solt, 10 cts. - Trimestre, 1'50 ptes. - A fora, 2 ptes.

Redacció i Administració: Plaça Constitució, 36

No s'admeten originals sense signatura. De tots els originals en són responsables els seus autors.

Candidatura Catalanista Republicana

Districte Primer (Palou) Secció única en les escoles públiques

Joan Cladelles Angelet

Propietari

Districte Segon (abans primer) Primera secció, Plaça Constitució, 26 i segona secció, Josep Umbert, 31

Modest Gual Pou

Comerciant

Ramon Montanyà Guasch

Comerciant

Vicents Taberner Lòpez

Obrer

Districte Tercer (abans segon) Primera secció, Prím, 79 i segona secció, Escoles Pereanton

Esteve Camillo Mustarós - Marian Gibert Cabruja

Propietari

Industrial

Francesc Aymerich Galvany

Comerciant

Andreu Busquets Pelissier

Industrial

Districte Quart (abans tercer) Primera secció, Corró, 43, Biblioteca i segona secció, Plaça de les Olles, 5

Josep Valls Riera

Comerciant

Pere Colomé Boté

Comerciant

Francesc Bofill Garriga

Comerciant i propietari

POLÍTICA al llançar-se a la palestra, saluda a la premsa granollerina i a tots els periòdics de Catalunya que lluiten per la causa de la Democràcia i de la Llibertat.

Programa electoral? Programa administratiu?

Inqüestionablement que, temps era temps —d'això aviat farà vuit anys— calia en tota campanya política que s'emprenqués, que tots els elements que hi prenguessin part i causa disposessin de sengles i densos programes per tal de presentar-se prou camuflats, i poder d'aquesta manera captar-se la necessària simpatia que es traduí en vots el dia de la consagració a les urnes. Aleshores, considerem prou bé que això era l'article de primera necessitat i indiscutible per tal de resoldre, si es que així es resolvia, i satisfer l'apetència del cos electoral que en aquests casos, es compren, cerca sempre els mirallets enganyadors per deixar-se agafar incaut.

Aquests són els casos que podriem repetir al recordar totes les campanyes electorals que havem viscut, perquè en tots hi veïem els programes administratius eloqüentíssims, i de tots també, ben poca cosa n'havem vista de realitzada. I aquest és el cas també que condensa tots els altres, el dels homes de la Dictadura que detentaren el poder per fer exclusivament administració, escombrant al seu pas, segons ells, la POLÍTICA perquè, deien, per fer administració no cal pas fer política. I això no pot pas ésser, i les proves són els resultats que tots veïem d'aquests vuit anys d'administració sense voler fer política, d'aquests vuit anys de regimentació del nostre poble, eminentment administrativa.

Hem de confessar que mai havíem trobat prou solta en aquelles afirmacions dels dictadors i dictadoretts, que tendien a voler fer creure que en realitat, ells feien administració i no feien política. I bé: què vol dir fer política, a fi de comptes? Quin valor té aquest mot? Quina significació?

Correntment hem vist aplicat al mot POLÍTICA —així, en majúscula— la equi-

valència que diu: «ART DE BEN GOVERNAR ELS POBLES». Aleshores, què? El bon governament dels pobles, que vol dir fer política, no és sinònim de ben administrar els pobles? Francament, costava molt poc resoldre totes aquestes preguntes que inevitablement ens feiem quan parlaven els dictadors i dictadoretts, i que per altra part ja teníem cura especialíssima en valorar justament les seues paraules, per aquella necessitat egòlatra que sentien i que no era altra cosa el no voler fer política, sinó justificar amb les seves paraules l'absència total de control i de fiscalització per tal de què ells podessin maniobrar més a pleret, més segurs de la seva immunitat.

Casos tristament lamentables per la nostra hisenda municipal, sense necessitat de recórrer a casos general de tots sapiguts, poden servir de cites irrefusables que corroboren exactament ço que estem dient, com és, entre altres: l'erecció del monument que enlletgeix la nostra ciutat; la contractació del emprèstit amb les corresponents comissions percebudes per algú; el servei de dietes; el servei de taxis; la correspondència, etc., etc., els quals, bon punt fets públics, tothom podrà jutjar de quina manera també a la nostra ciutat es pretenia fer administració sense fer política.

Es davant per davant doncs, d'aquests resultats, que nosaltres ens empenyem a llançar-nos a la palestra sota l'advocació d'aquest mot POLÍTICA, tot donant-li la seva equivalència justa i per mantenir-la valentment, o per dir-ho més clar, per revaloritzar-lo i fer que amb el nostre esforç es situï en el lloc que li correspon. I és per això, que enfront de la lluita que s'aveïna diem: Programa electoral? Programa administratiu? POLÍTICA. que vol dir: ART DE BEN GOVERNAR ELS POBLES.

A "La Gralla" es juga net

Una vegada més i segurament no pas la darrera —segons perduri o no l'estat d'inconsciència del nostre poble i la passivitat dels nostres ciutadans— ens plau de posar a la consideració pública un altre cas d'escàndol, un altre delictes perpetrat des de les planes d'aquesta premsa infecte, misèrrima i granollerina.

«La Gralla», que fou infantada per tal de defensar a casa nostra tot allò que és honradament indefensible per mitjà de les fórmules hipòcrites i tortuoses, ha acomplert al peu de la lletra la seva baixa missió. Abans de la Dictadura, durant la Dictadura i després de la Dictadura, ha sigut la premsa dels dictadors que emparada amb la capa d'un fals granollerisme, ha estat el més ferm puntal de totes les oligarquies que la fatalitat ha establert a casa nostra.

«La Gralla» no es un periòdic de combat; el que lluita s'exposa a rebre, i els homes que constitueixen el cos seràfic de la seva redacció, no són homes de empentes sinó d'estómac; els plau més la posició còmoda i confortable de l'home tomàquet, que l'inconformisme del rebel «La Gralla» no tira rocs. Llepa. Però a Granollers, hi ha més geberuts de les llepades de «La Gralla», que de les pedres del Congost.

No obstant, entre els grallistes que encara paguen deu rals el trimestre —que són a fi de comptes els que tenen més dret a reclamar-ne llur paternitat— desplaçats o dormilegues, encara hi ha bones persones; algunes d'elles fins han arribat a col·laborar-hi, i un d'aquets, és el Dr. Montañà, qui amb la dignitat que sempre el caracteritza ha portat l'afer als tribunals de justícia i es de creure que abans de tres setmanes serà publicada la rectificació per ell tan justament exigida.

Entre els homes que coincideixen políticament amb Amador Garrell, no pot haver-n'hi cap de la categoria cívica del nostre amic el Dr. En Francesc Montañà.

Honora avui les planes de POLÍTICA aquest treball degut a l'autoritzada ploma del Dr. Montanyà. Ell fou l'origen de l'incident a què fa referència la nota que encapçala aquesta pàgina.

El refús de què fou objecte per part del Director de «La Gralla» l'ha posat a les nostres mans, i ens en alegrem; car ell pot ésser la contesta adequada a unes fulles aparegudes el dilluns proppasat i signades pels Srs. Manuel Pagès, Josep Boix, Josep Marimón, Josep Jonch, Jaume Estrada, Enric Puchades i Genís Valls. Els homes de «Lluita». Precisament **Els Homes de "Lluita"**.

Els homes de "Lluita"

Era de preveure que, un cop caiguda la primera dictadura, aquells elements heterogènis, castrats de tot idealisme, que, procedents de tots els partits, acudiren a les seves pletòriques mamelles com les mosques a la mel i hi serviren de suport durant set anys consecutius, cercarien prompte un nou camp on desenvolupar llurs activitats periodístiques i llurs especulacions polítiques i financeres.

Uns d'ells, sense cap mena de pudor, en un poble on tanmateix tots ens coneixem, el tercer dia del règim berenguerià arreconaven ja tot el bagatge de la política jerezana i esborraven de bell nou, amb acompanyament de crits histèrics, l'emblema de les quatre barres, les doctrines cambonianes i el programa incommovible de l'autonomia més o menys integral.

Les investides vingudes de diferents costats féren enmudir, quant menys provisionalment, els més significats i més impacients.

Uns altres, avergonyits potser de llur concubinatge amb els elements despòtics i ultrareaccionaris que per assalt s'havien apoderat del país, o temerosos de les responsabilitats que de llur col·laboració es deriven, que el poble excitat podria immediatament fer efectives sense passar per tràmits burocràtics ni expedients dilatoris, romangueren uns mesos en l'ostracisme, escoltant la ràdio o llegint els clàssics, esperant que les hores més violentes de la tempesta ciutadana apaivaguessin.

Avui aquell pudor inicial o aquella por instintiva, que els havien aconsellat l'inhibició han desaparegut. I arreconant decididament aquell **Dios, Patria y Rey**, tantes voltes repetit i venerat; deixant aquell espanyolisme de masculinitat i pandereta que tant va portar-se aleshores; tancant amb pany i clau aquell monarquisme rastrer d'Unions Patriòtiques, romeries, homenatges, benediccions i jornades règies, com unes noves verges violades es planten a la via pública amb un gorro frigi enfonsat fins a les orelles, amb una bandereta catalana a cada mà i com la cosa més natural del món pareixen o defequen «El Demòcrata».

Un «Demòcrata» amb el lèxic de sempre però amb una disfressa adaptada a les circumstàncies actuals; un «Demòcrata» amb catalanització integral de les seves quatre planes i amb una feble capa de republicanisme vergonyant; un «Demòcrata» amb un programa estantis de rebotiga o de taula de cafè però amb un nom de combat: **"Lluita"**.

Lluita... ¿per què?

Lluita... ¿per qui?

Lluita per a refer els quadres disgregats de la Unió Patriòtica?

Lluita per a constituir o reconstituir un nucli dinàstic a la nostra ciutat?

Ens mereixeria el respecte que mai hem regatejat a l'adversari que defensa un ideal enfront de nosaltres.

"Lluita", però, no és ni això.

"Lluita": es la guerra agra, subterrània contra tot lo que representa idealisme; es la defensa d'aquella política personalista, absorbent i monopolitzadora que ja abans de 1923 havia clavat les seves urpes sobre totes les corporacions i entitats de Granollers, fins a l'extrem de aconseguir barrar totes les portes de tots els locals al honorable diputat Francesc Macià, qui, per adreçar la paraula al poble tingué que fer-ho, en plena intempèrie, des de el centre d'un camp de fot-ball abandonat; és la defensa tàcita i vergonyant d'aquells que durant els 7 anys de la primera dictadura ocuparen indegudament tots els càrrecs públics atorgant-se concessions, distribuint-se mercès, decidint emprèstits, sospenent juntes, pagant, amb cabals del poble, homenatges, monuments, banquets i expedicions, desbatejant i rebatejant carrers i places, sense tenir per rés en compte ni la voluntat ni els sentiments dels ciutadans, segurs a la bestreta de l'impunitat que els concedia el règim imperant de la força bruta sobre el dret i la legalitat; es l'impunisme descarat, vestit de premsa d'opinió o després d'haver-les ofegades totes, parlant de catalanisme després d'aver arrencat d'un carrer el nom de Doctor Robert per a posar-hi el de **Francisco Torras**, parlant de República després d'haver passat set anys de panxa

a terra davant l'ídol coronat; es l'anyorament d'aquell clos d'U. M. N. tant malparat suara amb els esdeveniments que van succeint-se.

Per una besonya com aqueixa no calen frases, ni firmes, ni homes.

N'hi ha prou amb disposar de quatre pessetes per a pagar l'impremta i saber conreuar la baixa insidia, l'atac personal, la calúmnia grollera, el potí escandalós i xantagista, sempre, això sí, sota la màscara incivil cobarda i repugnant de l'anonimat.

En els moments presents tan decisius per el pervindre de la pàtria, si hom es republicà vé obligat a dedicar les seves energies a altres combats i contra altres adversaris i quant hom no n'és, lo millor que pot fer es deixar-se d'equilibris i arrencar-se la careta sense esperar que sia el poble indignat el que li arrenqui amb una violència potser excessiva.

Sols lamentem, i de tot cor, que darrera aquelles caretes grotesques de pseudo autonomistes d'esquerra, darrera aquell anonimat tan incivil i trist, hi hagi granollerins amics nostres que voldriem poder respectar amb la mateixa mesura amb què els estimem i apreciem.

F. MONTANYÀ

Un nom que cal recordar:

Claudi de Boèt i Bigas

Heus aquí les gratificacions que en concepte d'«aguinaldo», van ésser satisfetes l'any 1929. Hom pot comprovar perfectament la justícia que imperava al repartir els diners del Poble, pels homes de la Dictadura entre els nostres magnífics empleats municipals. També pot constatar-se el tracte de favor que rebien els empleats majors, al costat dels de condició més humil

D. Claudi de Boèt, secretari	875	D. Josep Miret, altre	50
D. Lluís Corbera, interventor	583'33	D. Julià Guinart, altre	50
D. Nicolau Godina, oficial major	550	D. Onofre Castellet, encarregat brigada	50
D. Carles Puigrodón, dipositari	291'66	D. Manuel Palanqués, recaptador	50
D. Joan Canal, oficial segon	383'33	D. Sever Sabatés, altre	50
D. Joan Massó, altre	333'33	D. Alexandre Estrada, altre	50
D. Francesc Sala, oficial primer	450	D. Gregori de Oña, altre auxiliar	50
D. Antoni Cot, oficial tercer	333'33	D. Sabí Giménez, «sereno» C. C.	25
D. Rafael Ribó, altre	333'33	D. Eusebi Molins, peó brigada	25
D. Manuel J. Raspall, arquitecte	333'33	D. Ramon Bosch, altre	25
D. Josep Grau, auxiliar obres	250	D. Francesc Oliveras, altre	25
D. Jaume Bach, agutzil	75	D. Josep Pascual, altre	25
D. Antoni Guinart, altre	50	D. Manuel Farrés, altre	25
D. Pere Riera, conserge	25	D. Narcís Barnils, altre	25
D. Roman Aregay, ordenança	50	D. Pere Giménez, altre	25
D. Pere Roura, encarregat defunció	25	D. Pere Vegué, director de 2. ^a ensenyança	350
D. Esteve Garrell, temporer	50	D. Josep Rovira, professor 2. ^a ensenyança	100
D. Josep Rodríguez, altre	50	D. Lluís Meján, » » »	125
D. Josep Gòmez, quefe	100	D. Antoni Savall, » » »	100
D. Joaquím Catafal, sub-quefe	75	D. Manuel Masjuan, auxiliar administrador de 2. ^a ensenyança	75
D. Pau Lope, cabo	60	D. Salvador Badosa, porter bedell	50
D. Joan Estrada, altre	60	Al Secretari, per a distribuir a organismes oficials de Barcelona	450'00
D. Joaquím Coll, guardia	50	<i>Son en total . . . . .</i>	<i>7386'64</i>
D. Bernabé Soligó, altre	50		
D. Sebastià Xifré, altre	50		
D. Jesús Royo, altre	50		
D. Atanasi Gòmez, altre	50		

Impremta Cucurella : Corró, 9 : Telèfon 24 : Granollers